

roku 1921 s Karlem T., dne 5. srpna 1913 narozeným, tedy s osobou téhož pohlaví, smilstvo proti přirozenosti provozoval.

D ů v o d y:

Rozsudek soudu nalézacího zjišťuje, že obžalovaný Josef R. s chlapcem Karlem T-em provozovali navzájem masturbaci, a uznává soud nalézací pro tento čin obžalovaného vinným, jak zločinem dle §u 129 I lit. b) tr. zák., tak i zločinem zprzněním dle §u 128 tr. zák. Nelze však důvodně míti za to, že týž čin obžalovaného, tak jak jej soud nalézací zjistil, byl s to, by naplnil obě skutkové podstaty, povahou od sebe tak rozdílné. Jednání, jak je soud zjistil, totiž konání souloži podobné, byvši předsevzato mezi osobami téhož pohlaví, zakládá nesporně skutkovou podstatu zločinu dle §u 129 lit. b) tr. zák., ať osoby zúčastněné byly osobami dospělými, nebo bylo při tom zneužito dospělou osobou osoby nedospělé. Ze slov zákona, totiž z §u 123 tr. zák. (. . . . begeht, wenn diese Handlung nicht das im § 129 I lit. b) bezeichnete Verbrechen bildet) nutno usuzovati, že tam, kde trestné jednání zakládá skutkovou povahu zločinu dle §u 129 lit. b) tr. zák., jest ideální souběh tohoto zločinu se zločinem dle §u 128 tr. zák. vyloučen, i když jedna z osob zúčastněných byla osobou nedospělou. Ustanovením §u 128 tr. zák. jsou chráněny osoby nedospělé před smilnými útoky osob jiných tehdy, když tyto útoky nedostupují intensity jednání, které by zakládalo skutkovou podstatu zločinu §u 129 lit. b) tr. zák., tudíž té intensity, jaká v tomto případě byla zjištěna. Důsledek toho jest rozsudek nalézacího soudu, pokud jím byl obžalovaný R. uznán též vinným zločinem §u 128 tr. zák., stížen zmatkem dle č. 9 a) §u 281 tr. ř. k němuž bylo přihlédnouti z moci úřední, to tím spíše, že by se obžalovanému stala újma, byl-li by uznán vinným dvěma zločiny, kdežto jeho čin dle správného výkladu zákona tvoří skutkovou podstatu pouze jednoho zločinu.

Čís. 1164.

Nestačí k vyloučení přičitatelnosti kulposního jednání, že pachatel subjektivně nepostřehl bezprávného účinku svého jednání neb opomenutí, byl-li tento účinek pro něho s hlediska §u 335 tr. zák. poznatelným. Lhostejno, že pachatel vydával i sebe v nebezpečí.

(Rozh. ze dne 17. března 1923, Kr I 900/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním lčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 18. dubna 1922, pokud jím byl obžalovaný E. Z. dle §u 259 čís. 3 sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života dle §u 335 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Rozsudek zjišťuje, že v sadech v K. byl medvěd, darovaný městu ruským legionářem, umístěn tím způsobem, že byl upoután ke stromu řetězem, končícím železným kruhem, jímž byl provlečen obojek, sestávající rovněž z řetězu a spjatý kolem medvědova krku zámkem, kolem medvěda pak že zřízena byla ohrada z prken a latí, která měla za účel pouze, by obecenstvu zabráněn byl k medvědu přístup. Dle dalšího zjištění rozsudkového byl onen zámek chatrným a k účeli naprosto nedostatečným právě tak jako ohrada, která nebyla takového druhu, by byla medvědu v případě, že by se utrl, zejména, kdyby zámek praskl, zabránila ohradu podléztí, uniknouti a dostatí se do volných sadů. O obžalovaném zjišťuje rozsudek, že, když dne 19. června 1921 nějaká žena předhodila medvědu kus koláče, jež medvěd dosáhnouti nemohl, podlezl zábradlí (ohradu), napíchl koláč na proutek a podával jej medvědovi, že však, když medvěd chtěl již sousto shltnouti, uškul, když pak medvěd oběhl kolem stromu, šel za ním a zatáhl jej za řetěz. Medvěd se za ním obrátil, obžalovaný skočil před ním na zídku, což několikrát opakoval, a jednou, když již neměl kdy vyskočiti na zídku, bránil se medvědovi tím, že do něho kopal. Při jednom takovémto škádlení obžalovaný pojednou zpozoroval, že, jak se medvěd postavil na zadní nohy a tím řetěz napjal, zámek u řetězu praskl a medvěd se tím uvolnil. Z dalších podrobných zjištění rozsudkových dlužno jen ještě uvést, že medvěd podlezl zábradlí, běžel za houfem obecenstva a, dostihnuv 9 letou Jindřišku K-ovou, porazil ji, postavil se na ni předníma tlapama, zakousl se na to do její šije a utekl na konec s dítětem v tlamě do svého brlohu, později však běžel s ním znovu do sadů a položil je teprve, když pes zahradníka počal naň štěkati a kousati jej do zadních nohou. Jindřiška K-ová byla hned na to v bezvědomí převezena do nemocnice, kde po půlhodině zemřela; smrt její nastala jednak následkem silné ztráty krve z poranění, způsobených jí medvědem, jednak ochrnutím srdce, vyvolaným velkými bolestmi. Dle rozsudkového závěru, vztahujícího se na obžalovaného, není pochybnosti o tom, že vydráždil svým jednáním medvěda tou měrou, že medvěd váhou svého těla chatrný zámek přelomil, tím se uvolnil a pak Jindřišku K-ovou tak těžce zranil, že brzy po tom zranění podlehla. Z obžaloby, pro přečin bezpečnosti života dle §u 335 tr. zák. sprostil nalézací soud obžalovaného dle rozhodovacích důvodů proto, že dle přesvědčení soudu obžalovaný nemohl vyličené následky svého činu nahlédnouti, nemohl totiž očekávati, že jeho jednání bude míti za následek odpoutání se medvěda. Nalézací soud má totiž za prokázáno, že obžalovaný byl pevně přesvědčen o tom, že medvěd je pevně upoután, že řetěz i zámek jsou naprosto bezpečny. K odůvodnění tohoto přesvědčení uvádí soud nalézací jednak, že by byl obžalovaný jinak nevydával svým počínáním v nebezpečí svůj vlastní život, jednak že, jak prý bylo v K. všeobecně známo, legionář S. konal s upoutaným medvědem před obecenstvem zápasy, což prý předpokládalo naprosto bezpečné upoutání medvěda, S. pak zejména kritického dne zjistil, že řetěz i zámek jsou v pořádku. Tento výrok rozsudkový spočívá na nesprávném použití zákona a zmatečnité stížnosti státního zastupitelství,

uplatňující proti němu důvod zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., dlužno přiznati plné oprávnění. Jak zmateční stížnost správně namítá, spadají pod pojem nedbalosti ve smyslu Šu 335 tr. zák. nejen takové případy, kde si pachatel neopatrnosti svého počínání byl vědom, pokládal však za to, že k ohrožení tělesné neporušenosti jiných nedojde, nýbrž i případy takové, ve kterých si pachatel neuvědomil neopatrnosti svého počínání proto, že možnou příčinnou souvislost svého jednání neb opomenutí pro eventuelní škodný výsledek neuvážil buď vůbec nebo ne dosti pečlivě. Nestačí proto k vyloučení přičitatelnosti kulposního jednání ta okolnost, že pachatel nepředvídal subjektivně, totiž s hlediska pozorování, která učinil a závěrů, k nimž svými úvahami dospěl, bezprávného účinku svého jednání neb opomenutí, pak-li tento účinek byl poznatelným při náležité opatrnosti dle přivozených následků činu neb opomenutí, které každý snadno poznati může, nebo dle předpisů zvláště vyhlášených neb dle stavu, úřadu, povolání, živnosti, zaměstnání pachatele, nebo konečně dle jeho zvláštních poměrů vůbec. Použije-li se těchto právních hledisk na případ, o nějž tu jde, je zřejmo, že zmateční stížnost vytýká rozsudkovému výroku důvodně právní omyl. Skutečnosti, zdůrazňované v rozhodovacích důvodech na důkaz nevinu obžalovaného, opravňují sice závěr, že obžalovaný byl subjektivně tohoto mínění, ba přesvědčení, že si způsobem, zjištěným v rozsudku, může počítati, totiž medvěda drážditi bez nebezpečí, že medvěd se odpoutá a lidem stane se nebezpečným. Tím však otázka jeho zavinění na následcích, které jeho počínání mělo v zápětí, zejména i na smrti Jindřišky K-ové, není ještě rozřešena. Zbývá posouditi, zda obžalovaný, dospěv k onomu závěru, počínal si s náležitou bdělostí, zda uvážil vše, co mu dle hořejších předpokladů a platných předpisů uvážiti bylo možno, či zda svůj úsudek o tom, že nebezpečí pro jiné je vyloučeno, neutvořil ukvapeně a nedbale. Skutečnosti, zjištěné rozsudkem, jsou toho rázu, že lze bezpečně za to míti, že, kdyby byl nalézací soud o otázce zavinění obžalovaného uvažoval také s právního hlediska, shora naznačeného, byl by dospěl k závěru, že si obžalovaný ve své úsudkové činnosti počínal povrchně a nedbale, za což by byl ovšem zodpověděn. Nehledíc ani k tomu, že šlo o medvěda, tudíž o zvíře, které pouze za normálních okolností není lidem nebezpečným, může však, jak toho pádným dokladem je právě tento případ, přinésti zhoubu svému okolí, bylo-li vyrušeno z klidu nebo dokonce rozdrážděno, byl by si obžalovaný při náležité rozvaze musil uvědomiti jako pravděpodobné, že při určení způsobu, jímž medvěd byl upoután, zejména i při výběru přístrojů, pomocí jichž se tak stalo, řetězu a zámku, bylo počítati pouze s oněmi poměry normálními, nikoli s tím, že bude medvěd drážděn dokonce způsobem tak nesmyslným a povážlivým, jakým si dle rozsudkového zjištění počínal obžalovaný. Obžalovaný měl si uvědomiti velmi značnou sílu, kterou vyvinouti může medvěd, zejména, byl-li vydrážděn a tím uveden v zuřivost a které by stěží odolala i bezpečnostní opatření daleko pevnější, než byl zámek, dle zjištění samotného rozsudku chatrný a naprosto nedostatečný. Není zcela nemístným ani požadavek zmateční stížnosti, aby se byl obžalovaný, než medvěda drážditi počal, při nejmenším sám přesvědčil, o jaký zámek jde, a aby nespolehal na pouhou domněnku, že jde o zámek a o řetěz naprosto bez-

pečný. Na tom ničeho nemění ani okolnost, zdůrazňovaná rozsudkem, že s medvědem byly konány před obecností zápasy, neboť rozsudkové zjištění, dle něhož zápasy ty konala pouze určitá osoba, legionář S., dovolují bezpečně souditi, že tu šlo o osobu, které bylo známo, jak si jest vůči zvířeti počínati, která byla mimo to medvědu dobře povědoma, při čemž medvěd svým pudem dovedl vycítiti, že tu jde o pouhou kratochvíli, která tudíž nebyla nikterak s to, aby medvěda přivedla z rovnováhy a jej zejména opravdově rozzuřila. Je proto beze všeho významu rozsudkové zjištění, dle něhož S. kritického dne zjistil, že řetěz i zámek jsou v pořádku, neboť S. měl při tom zřejmě na mysli pouze zápas, na týž den uchystaný, mimo to pak rozsudek zjišťuje, že medvěd zámek přelomil, což se arci mohlo státi i tehdy, byl-li zámek, ač ovšem chatrný a naprosto nedostatečný, jinak »v pořádku«. Netřeba konečně doličovat, že se stanoviska skutkové podstaty §u 335 tr. zák. ani na tom nesejde, zda vydával obžalovaný svým počínáním v nebezpečí i svůj vlastní život, neboť skutková podstata trestného činu dle uvedeného zákonného předpisu je dána, je-li pachatelovo jednání neb opomenutí spojeno s nebezpečím pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost jiných, zcela nepochybně také tehdy, ohrožuje-li jím pachatel zároveň, byť po případě i vědomě, sebe sama. Nevylučuje tudíž ani po stránce subjektivní přičitatelnost jeho počínání jako jednání neb opomenutí trestného okolnost, že jím přivodil nebezpečí také pro svůj vlastní život, zdraví nebo svou bezpečnost tělesnou a nebylo by konečně ani toto, dle rozsudkových zjištění arci skutečně vzniklé nebezpečí pro obžalovaného vzešlo, kdyby byl dbal oné opatrnosti a bedlivosti, které mu šetřiti bylo s hlediska oněch názorů právních, když zvláště i zákon a to § 392 tr. zák. zakazuje štvání a dráždění zvířat a tresce toho, kdo způsobem takovým škodu nějakou zavínil.

Čís. 1165.

**Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).
Kožešiny jsou předmětem potřeby.**

(Rozh. ze dne 19. března 1923, Kr I 214/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudě v Praze ze dne 16. prosince 1921, jímž by stěžovatel uznán vinným přečinem §u 7 (3) zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 Sb. z. a n. mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost je na omylu, majíc za to, že ochrany zákona o trestání válečné lichvy jsou účastny pouze předměty potřeby denní. Rozumějíť se dle §u 1 zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 Sb. z. a n. předměty potřeby v tomto zákoně movité věci, které slouží přímo nebo nepřímo k ukojení potřeb lidských a potřeb zvířat domácích. Neomezuje se tudíž pojem předmětů potřeby ve smyslu lichevního zákona ani